

Písomný výstup pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Gymnázium Terézie Vansovej, 17. novembra 6, 064 01 Stará Ľubovňa
Názov projektu:	Rozvojom gramotností k pokroku vo vzdelávaní
Kód ITMS projektu:	312011V381
Názov pedagogického klubu:	2.2.1 Klub učiteľov ČG GTV SL(č.rozpočtovej položky 5.6.1)
Meno koordinátora pedagogického klubu	Viera Sasaráková
Školský polrok	II.2021 – VI.2021
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://gymntvsl.edupage.org

Úvod:

Členovia klubu čitateľskej gramotnosti v ďalšom období realizácie projektu nadviazali na predchádzajúce online stretnutia kvôli koronakríze, ktorá ochromila celú spoločnosť. Práve v súvislosti s online vzdelávaním vznikali nové problémy, ale aj výzvy vo vzdelávaní žiakov. Problémy s pripojením, resp. kolísavé pripojenie sa tiahlo celým týmto vzdelávaním, rovnako aj aktivita žiakov bola poznačená tým, že nie všetci sa aktívne zapájali do činnosti na vyučovacej hodine.

Napriek vzniknutej situácii sme pokračovali v programe projektu a snažili sme sa čo najlepšie naplniť jeho obsah, či už na jednotlivých stretnutiach, alebo pri práci so žiakmi na vyučovacej hodine.

Pri čítaní pre získavanie informácií sa čitateľ stretáva s aspektmi reálneho sveta, dozvedá sa o podstate a príčinách fungovania javov, ktoré sú zväčša sprostredkované rôznymi druhmi vecných textov. V škole nemožno pracovať iba s učebnými textami, ale aj s textami z bežného života mimo školy. Prostredníctvom takýchto rôznorodých textov žiak spoznáva kultúru slova, rozličné hodnoty, vniká do postojov postáv (pri krásnej literatúre). V neposlednej miere si žiak osvojuje pravopis, spisovnú podobu materinského jazyka a svoje vyjadrovacie schopnosti na ústnej i písanej úrovni. Pri zasadnutiach klubu sme preto pracovali tak, aby sme zohľadnili všetky tieto aspekty, aby žiak videl vo vyučovaní zmyslupnosť a aby sa ono stalo zaujímavejším.

Úlohy na rozvoj čítania s porozumením môžu z veľkej miery nahradiť neustále pretrvávajúcu konzervatívnu metódu výkladu. Len od učiteľa závisí, do akej miery efektívne použije vhodné texty a k nemu vypracované úlohy, ktoré by nemali zisťovať žiacke poznatky, ale ich schopnosť pracovať s textom.

Stručná anotácia

Interpretácia textu spája teóriu s praxou, premieňa teoretické informácie o texte na interpretačné návyky a zručnosti, čím skvalitňuje interpretačný proces komunikácie a podnecuje žiakov k čítaniu s porozumením. Porozumenie textu je kľúčovým pojmom pre učenie sa z textu a pre akékoľvek zmysluplné učenie, ale je len jedným článkom recepcie textu – prijímania a vnútorného spracovania myšlienok, ktoré text obsahuje. Počas vnímania textu sa aktivizujú všetky naše doterajšie vedomosti, čo zároveň ovplyvňuje výber nových, prichádzajúcich poznatkov a napokon sa hľadajú vzájomné vzťahy medzi novými a doterajšími poznatkami. Zároveň dochádza aj k činnosti pri porozumení textu, ktorá vedie k dedukovaniu všeobecnejších záverov a tvrdení z prečítaného textu. Aj počas tejto činnosti sa prepájajú staré poznatky s práve získanými.

V hierarchii čítania ako formy poznávania sveta cez stojí úroveň čítania s celkovým porozumením a pochopením najvyššie. Čítanie s porozumením je zmysluplný a interaktívny proces, počas ktorého jednotlivec (čitateľ) nielenže dokáže porozumieť významom textu, ale na základe predchádzajúcich vedomostí a skúseností dokáže tieto nové významy kriticky hodnotiť a pretvárať už existujúce vlastné obsahy myslenia. Na úrovni

porozumenia prebieha činnosť významového dekodovania informácií.

Prioritným cieľom práce pedagógov je transformovať čitateľskú gramotnosť, predstavujúcu funkčnú gramotnosť, ktorá je charakterizovaná ako schopnosť pracovať s textovými informáciami, do výchovno-vzdelávacieho procesu rôznych predmetov. Súčasťou je zisťovanie úrovne štyroch procesov porozumenia a pochopenia akéhokoľvek textu žiakmi. Zahŕňa vyhľadávanie informácií, vyvodzovanie záverov, integráciu a interpretáciu myšlienok a informácií, hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov.

Kľúčové slová

Čitateľská gramotnosť, čitateľské kompetencie, čítanie, text, žiak, metódy, formy, interpretácia, evalvácia, autoevalvácia

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Písomný výstup je zameraný na konkrétne činnosti členov klubu, ktorí sa počas stretnutí venovali rôznym činnostiam súvisiacim s procesom čitateľskej gramotnosti v škole. Svoje skúsenosti a zručnosti mohli porovnávať s tými, ktoré boli realizované prostredníctvom odborníkov s NUCEM-u. Žiaci našej školy v tomto období absolvovali e-Testovanie JAR 2021, ktoré bolo zamerané práve na čitateľskú gramotnosť. Pri analýze testu, ktorý vypracovali pracovníci NUCEM-u si členovia klubu všimli niekoľko nedostatkov, a teda potvrdilo sa to, že pripraviť dobrý test na čitateľskú gramotnosť nie je jednoduché.

Pri napĺňaní cieľov čitateľskej gramotnosti bolo nevyhnutné vytvoriť vlastné testy, pracovné listy, vyberať rôzne texty z rôznych druhov literatúry, testovať žiakov a sledovať ich progres.

Jadro:

Popis témy/problém

Na prvom stretnutí sa členovia klubu venovali skúmaniu a kritickému hodnoteniu obsahu textu, posúdeniu celkovej hodnoty textu a významu pre čitateľa. Posudzovali sme efektivitu textových zložiek, výber lexikálnych prostriedkov, primeranosť textu pre špecifické účely a pre rôznych žiakov. Ako prioritu pri práci s textom sme určili nadhľad čitateľa (žiaka) nad textom, objektívne uvažovanie o ňom a hodnotenie jeho kvality.

Keďže väčšinu členov klubu tvoria vyučujúce slovenského jazyka a literatúry, diskusia bola vedená aj o povinnom čítaní pre žiakov, ku ktorému sa vyjadrili jednotlivé vyučujúce. Skonštatovali, že povinné čítanie daná Štátnym vzdelávacím programom by bolo vhodné obmeniť, prehodnotiť a doplniť o nové tituly, ktoré by žiakov oslovili viac.

Ďalšou problematikou, ktorú sme počas stretnutia rozoberali boli elektronické médiá, texty v elektronickej podobe, s ktorými žiaci prichádzajú do kontaktu. Skonštatovali sme smutnú skutočnosť, že stúpa percento žiakov, pre ktorých je elektronický text jedinou formou textu, s ktorým prichádzajú do kontaktu vo voľnom čase, teda odhliadnuc od textov, ktoré využívajú v škole. Proti elektronickej podobe textov samej osebe sme nenamietali, je to trend, ktorý ide ruka v ruke s modernou elektronickej dobou, avšak jej kvalita, čo sa týka obsahu a pravopisu býva častokrát diskutabilná, a teda neponúka žiakovi to hodnotné, s čím by sa mal stretávať.

Veľkú pozornosť sme venovali aj úlohám zameraným na procesy čitateľskej gramotnosti. Z praxe našich členov vieme, že nie všetci žiaci dokážu správne využívať všetky aspekty čitateľskej gramotnosti. Už pri prvom z nich - procese porozumenia - vyhľadávanie určitých informácií, vyvodzovanie záverov, interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií, hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov; sa stretávame s povrchnosťou, keď sa žiaci uspokojia hneď s prvou informáciou, ktorú objaví na internete. Nerozlišujú medzi dôveryhodnou a nedôveryhodnou informáciou, medzi relevantnou a irelevantnou informáciou a dokonca informácie preberajú vo forme, ktorej sami nerozumejú (napríklad s cudzími slovami, ktorým nerozumejú).

Ani s cieľmi čítania nemôžeme byť spokojní. Vytráca sa čítanie pre literárny zážitok a dominuje čítanie pre získavanie a využívanie informácií. Trend poklesu čitateľov krásnej literatúry medzi žiakmi pretrváva a niekedy je veľkým problémom motivovať ich aspoň k prečítaniu povinnej literatúry. Stalo sa zvykom miesto čítania siahnuť po filmovom spracovaní literárnych diel – pre žiakov je to pohodlnejšie a časovo nenáročné.

Problémom mnohých žiakov, s ktorým sa stretávame na vyučovaní je, že nevedia samostatne spracovať text. Často nechápu zadania jednoduchých úloh v pracovných zošitoch, pretože nevedia vyvodiť čo je východiskom zadania pre splnenie úlohy a vydedukovať podstatu zadania. Text prečítajú monotónne a po prečítaní majú

problém s určením hlavnej myšlienky, v charakteristike postáv, ohodnotení ich konania a správania. Žiaci majú taktiež pomerne slabú slovnú zásobu, nechápu význam slov, nedokážu vytvárať synonymá, skladať zmysluplné slová do viet a vety do celku.

Procesy porozumenia súvisia s tým, ako čitateľ postupuje pri utváraní významu prečítaného textu.

V nasledujúcom rozdelení uvádzame štyri procesy porozumenia. Prvé dva procesy porozumenia sú úzko späté s textom, druhé dva vo väčšej miere predpokladajú využívanie vedomostí a skúseností žiakov. Tieto procesy porozumenia sa využívajú pri čítaní literárnych aj informačných textov.

1. vyhľadávanie určitých informácií – čitateľ lokalizuje tú informáciu alebo myšlienku v texte, ktorá je dôležitá na porozumenie významu textu; informácia je v texte explicitne (priamo) uvedená;
2. vyvodzovanie záverov – čitateľ vyvodzuje informácie a myšlienky alebo súvislosti medzi nimi, ktoré napriek tomu, že nie sú explicitne formulované, z textu priamo vyplývajú;
3. interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií – čitateľ pri interpretácii nachádza medzi myšlienkami textu súvislosti, pričom využíva svoje predchádzajúce poznatky, vedomosti a skúsenosti; pri interpretácii dochádza okrem integrácie myšlienok a informácií z textu navzájom aj k integrácii a syntéze predchádzajúcich poznatkov a vedomostí čitateľa;
4. hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov – čitateľ kriticky hodnotí prečítaný text – jeho obsah a formu, čo zahŕňa aj pochopenie štruktúry textu, jazykových prostriedkov, literárnych útvarov, vrátane autorovho osobného pohľadu a štýlu; čitateľ pritom využíva svoje vedomosti, znalosti jazyka a jazykových konvencií, opiera sa o svoje predošlé skúsenosti s čítaním textov. Obsah textu môže byť hodnotený z hľadiska jeho celkovej hodnoty, hodnovernosti alebo jeho významu pre čitateľa.

Základným zdrojom poznatkov sú pre žiaka najmä učebné texty v učebnici, ale učiteľ môže použiť texty aj z iných zdrojov. odporúčame využívať texty, ktoré sú obsahovým zameraním blízke záujmom žiakov, odrážajú praktické situácie a javy zo súčasného života detí – publikované ako články, správy a reportáže v periodickej tlači, v knihách a na internete. kľúčovými kritériami na výber textu sú zrozumiteľnosť, obťažnosť, čitateľnosť. indikátorom (ukazovateľom) zrozumiteľnosti textu je slovná zásoba textu. Text by mal obsahovať slová a slovné spojenia, ktoré žiak pozná. Rozvíjanie slovnej zásoby prostredníctvom čítania sa nám javí ako nevyhnutnosť. Veľakrát sa stáva, že žiaci nerozumejú slovám, ktoré nie sú celkom bežné, ale stále sa vyskytujú v používateľskej praxi.

Ukážky pracovných listov na čitateľskú gramotnosť vytvorených členmi klubu počas zasadnutí klubu:

PRACOVNÝ LIST

Spočítali prázdne byty v bratislavských novostavbách tisíc voľných dokončených bytov, podobné číslo vyšlo aj The Advisors.

BRATISLAVA. Štartovacie byty Stromová, Panorama City a opäť štartovacie byty na Miletičovej oproti Centrálu - to je trojica najpredávanejších projektov s bývaním v Bratislave za prvý štvrtrok tohto roka. Vyhodnotila to spoločnosť The Advisors. Spoločnosť Lexus medzi ne ešte radí aj Jégeho Alej IV a dobre sa podľa nej predávali aj projekty v Ružinovke - Ružinovská 44, Sun Park Residence a Dornyk. Obidve spoločnosti vypracúvajú pravidelné analýzy trhu s nehnuteľnosťami v novostavbách v hlavnom meste Slovenska.

Štartovacie byty vznikajú najčastejšie ako prestavba ubytovní. Pri projekte Stromová na ne prestavali bývalé sídlisko Siemens na Kramároch. Dopyt po novom bývaní je taký silný, že napriek vstupu nových projektov na trh nehnuteľností v Bratislave, ponuka voľných bytov klesá, tvrdí Michal Zajíček z Lexusu. Počet voľných dokončených bytov spočítal Lexus nižší ako tisíc, podobné číslo vyšlo aj The Advisors. „Ponuka v dokončených projektoch sa míňa rýchlejšie ako v minulosti, prispieva tomu ochota developerov dohodnúť sa skupujúcimi pri dopredaji posledných bytov na výhodnejšej cene alebo na bonuse v podobe parkovacieho miesta,“ hovorí Zajíček.

Ľuďom sa však pomaly vracia aj ochota nakupovať byty „z papiera“, teda ešte v štádiu, kedy sa nezačalo s výstavbou. Dôkazom je predaj bývania v Panorama City či Jégeho Aleji IV. V prvom kvartáli roka sa

podľa Lexxusu predalo zhruba 640 bytov v 83 bratislavských rezidenčných projektoch. Údaj The Advisors je vyšší zhruba o tridsať bytov. Polovicu bytov však predalo len desať percent projektov, vraví Pavel Bartošík, partner The Advisors.

V nových projektoch, ktoré na trh prišli počas prvého štvrťroku 2014, sú rovnakým, približne tretinovým podielom zastúpené dvojizbové a trojizbové byty. Celkovo je na trhu najviac dvojizbových bytov. „Tvoria približne 40 percent ponuky, trojizbové byty predstavujú tretinu z ponuky voľných bytov v bratislavských projektoch,“ píše Lexxus.

Predaj bytov v novostavbách, 1. štvrťrok 2019

Počet izieb	Počet predaných bytov	Priemerná cena s DPH v eurách	Priemerná obytná veľkosť bytu v m ²	Priemerná celková veľkosť bytu v m ²
1	123	85 326	36,27	41,48
2	244	135 225	53,78	61,83
3	210	195 259	79,08	91,68
4	81	235 498	117,93	138,15
5	11	307 649	178,31	227,42
6	3	386 080	194,30	240,26

Prameň: <http://magazin.reality.sme.sk/c/7174393/spocitali-prazdne-byty-v-bratislavskych-novostavbach.html#ixzz36QMOPogP>

Úlohy k ukážke:

1. Určte dva dôvody, ktoré vedú v súčasnosti k rýchlejšiemu predaju voľných bytov

.....
.....
.....
.....

2. Zoradte priemernú obytnú veľkosť bytov vm² podľa predajnosti. Začnite najpredávanejšími bytmi.

.....
.....
.....
.....

3. Z ukážky vyplýva, že byty, ktoré sú už predané, ale ešte nie sú postavené, sa nazývajú

.....

4. Z ukážky vyplýva, že podľa spoločnosti Lexxus je počet najpredávanejších projektov za 1.štvrťrok 2014 v Bratislave ?

a) 3 b) 4 c) 6 d) 7.

5. Nájdite v ukážke synonymum k slovu štvrťrok.

.....
.....

6. Kto je podľa ukážky autorom citátu: „Ponuka v dokončených projektoch sa míňa rýchlejšie...“?

a) redaktor denníka SME b) partner the Advisors
c) majiteľ komplexu Panorama City d) zamestnanec spoločnosti Lexxus

7. Napíšte počet bytov, koľko sa podľa The Advisors počas 1. štvrťroku 2014 v bratislavských rezidenčných projektoch predalo .

8. Ktoré cudzie slovo z ukážky zodpovedá pojmu rozbor?

- a) rezidencia b) analýza c) developer d) projekt

9. Z textu vyplýva že:

- a) v nových priestoroch, ktoré prišli na trh počas 1.štvrťroka2014, dominujú v zastúpení dvojizbové byty,
b) projekty Sun Park Residence a Dornyk patrili k najpredávanejším projektom v Bratislave,
c) polovicu predaných bytov v Bratislave predalo len desať percent projektov,
d) so vstupom nových projektov na trh nehnuteľností v Bratislave ponuka voľných bytov stúpa.

PRACOVNÝ LIST

UKÁŽKA:

J. Kráľ: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko

Často blúdím, táram sa cez celý boží deň,
hľadájuť kolenačky aspoň dáky kameň,
na ktorý by si oprel boľavú hlavičku
a zadriemal zmorený aspoň len trošičku.

Ale čo je nemožnô, to ani nehľadaj,
pokoja mať nemôžeš, všetko kričí: hybaj!
Odzadu plameň čierny ako rieka tečie,
spredú ma dač nasilu temer ťahá, vlečie.

A ja na zemi ležím, ani palcom kývať
nevládzem, a musím sa na to všetko dívať.
Vtedy – v tak biednom stave moja duša letí
do tých krajov posvätných, tej mojej pamäti,
a ľahne si pod dáku tam starú svrčinu,
a zaspí ak' v oleji aspoň za hodinu.

(...)

(...)

Sám Janík tam na Váhu chodí zamútený,
ani v nedeľných hábach nie je oblečený,
v čiernom dlhom kepeni ako havran dáky
po chodníčkoch, priekopách stúpa haky-baky.

Tmí sa. Pomedzi trne nad Váhom na skalú
vyjde, obzrie sa – dobre nezájde od žiaľu,
zaplače – ale ticho v bôľnej duši jeho –
a padne na čiernu zem od žiaľu veľkého.

Zmrklo sa. Prišiel domov, sadol si k večeri,
nepovedal slovíčka tej svojej materi,
nedal sestričkám slova, ani strýčikovi,
ba ani šedivému svojmu tatuškovi.

Od stola chudobného všetci postávali,
Bohu všemohúcemu všetci ďakovali,
on ale strhol klobúk, nevravel nikomu,
dverami zahrmotil a odišiel z domu.

Boh zná, kde ísť zamýšľa! Popod vrby ide,
až tam v poli samotný ku priekope príde;

priekopu tú preskočí, vôkol sa obzerá,
a zas ďalej širokým sa poľom poberá.
Po horách, po dolinách rozišli sa mraky,
zastreli tiché háje tmnými hábami,
zmizli lúčky zelené medzi dolinami,
len vrchy tak sa zdajú ak' ďake zázraky,
ako dáki kriedlastí, čiernoperí vtáci,
ako dáki obrovia na stráži stojaci.

(...)

(...)

Na doline v širom poli,
na tej tichej vodičke,
povedajú starí ľudia
o zakliatej paničke.

OTÁZKY:

1. Kto je hlavnou postavou ukážky ?

2. Charakterizujete na základe ukážky hlavnú postavu pomocou prídavných mien.

.....

3. Vysvetlite, prečo je Janko v názve označený ako divný.

.....

4. Pomenujte podčiarknuté umelecké prostriedky a rozdeľte ich na trópy a figúry.

.....

5. Označte, v ktorej možnosti sa nachádza epiteton. Svoju odpoveď zdôvodnite.

boží deň moja duša boľavá hlavička sám Janík

.....

6. Určte v ukážke:

a) literárny druh –

b) literárny žáner –

c) literárnu formu textu –

d) schému a druh rýmu –

7. Napíšte slovom, koľko slabík sa nachádza v jednotlivých veršoch.

8. Je možné jeden verš rozdeliť podľa rytmickosti na dve časti ?

9. Pomenujte veršový systém uplatnený v ukážke.

10. Uvažujte, prečo je v prvej strofe slovo ak' s apostroфом.

.....

11. Ktorým žánrom ľudovej slovesnosti sa inšpiroval autor pri tvorbe diela? Odôvodnite svoju odpoveď.

.....

legenda balada koleda pieseň

12. Vyjadrite svoj názor, prečo sa v ukážke nachádza viacero zdobenín. Aká je ich funkcia v texte?

.....

.....

13. Uvažujte, prečo sa autor uchýlil k ľudovej slovesnosti.

.....

14. Podčiarknite v ukážke veršový presah.

15. Transformujte ukážku do prozaickej podoby.

.....

.....

.....

.....

PRACOVNÝ LIST

UKÁŽKA:

Erich Maria Remarque: Na západe nič nového

Je jeseň. Zo starého mužstva už mnohí chýbajú. Zostal som posledný zo siedmich chlapcov z našej triedy. Každý hovorí o mieri a prímerí. Všetci čakajú. Keď to bude opäť sklamanie, tak sa zrútia, nádeje sú príliš silné, nemožno ich zapudíť bez výbuchu. Ak nebude mier, bude revolúcia!

Nalagal som sa trochu plynu, a tak som dostal štrnásť sní voľno. Celý deň sedím v malej záhrade na slnku. Prímerie príde čoskoro, už tomu verím. Potom sa povezieme domov. Tu mi myšlienky uviaznu a nechcú sa pohnúť. Čo ma priťahuje a očakáva, sú pocity. Je to túžba po živote, je to pocit domova, je to krv, je to opojenie zo záchrany. Nie je to však cieľ. Keby sme sa boli vrátili domov v roku 1916, boli by sme z bolesti a koreňov a bez nádeje. Nebudeme sa už vedieť vpraviť do života. Nebudú nám ani rozumieť – lebo staršia generácia, ktorá síce prežila tieto roky spolu s nami, mala už svoju existenciu a teraz sa vráti na staré miesta, kde zabudne na vojnu. Za nami rastie mladšia generácia, podobná nám, akí sme boli. Bude nám cudzia a odsunie nás do úzadia. Sme zbytoční sami sebe; budeme rásť, niektorí sa prispôbia, druhí sa podvolia a mnohí budú bezradní. Roky sa rozplynú a nakoniec zahynieme.

OTÁZKY:

1. Ktorý motív sa vyskytuje v ukážke?

.....

2. Označte možnosť, v ktorej je pocit vystihujúci rozpoloženie hlavného hrdinu z konca vojny.

radosť nadšenie neistota smútok

3. Analyzujte slovné spojenie staré mužstvo v kontraste so slovným spojením siedmi chlapci.

.....
.....

4. Podľa ukážky vypíšte, ako vníma hrdina rozvrstvenie spoločnosti na tri generácie.

.....
.....

UKÁŽKA:

Erich Maria Remarque: Traja kamaráti

„Preboha, Pat...“

„Som šťastná,“ povedala. Stál som tu a hľadel so na ňu Boli to iba dve slová, ale boli to slová, aké som ešte nikdy nepočul. Poznal som dosť žien, ale vždy to boli iba povrchné stretnutia, dobrodružstvá, občas zaujímavá hodina, večer vo dvojici, útek pred sebou, pred zúfalstvom, pred prázdnotou. Nechcel som ani, aby to bolo inak lebo som sa naučil, že človek sa nikoho nemôže spoľahnúť okrem seba a prípadne na kamaráta. Teraz som si naraz uvedomil, že jestvuje človek, pre ktorého niečo znamenám jednoducho už tým, že som tu a že som šťastný, pretože tu som. Je to láska a je to aj niečo iné. Niečo, pre čo sa oddá život. Pre lásku muž nemôže žiť. Pre človeka áno. Chcel som to Pat povedať, ale nemohol som. Ťažko sa hľadajú slová, keď sú naozaj potrebné. A aj vtedy, keď tie pravé slová poznáme, ale nemohol som. Ťažko sa hľadajú slová, keď sú naozaj potrebné. A aj vtedy, keď tie pravé slová poznáme, hanbíme sa ich vysloviť. Všetky tieto slová patria do dávnejších storočí. Naša doba ešte nenašla svoje slová pre city. Vie byť iba neviazaná a prostoreká – všetko ostatné je nepravé.

OTÁZKY:

5. Označte možnosť, ktorá nevyplýva z ukážky.

Pre lásku muž nemôže žiť. Pre človeka áno.

Človek sa na nikoho nemôže spoľahnúť okrem seba a prípadne kamaráta.

Naša doba vie byť iba neviazaná a prostoreká – všetko ostatné je nepravé.

Poznal som málo žien, niektoré boli povrchné, niektoré zaujímavé.

6. Robby, rozprávač v ukážke, sa hanbí vyznať svoj city k Pat, pretože

Nevedel čo k Pat vlastne cíti.

Ťažko sa mu hľadali slová na pozadí toho, čo prežil.

Nechcel sa ešte viazať k žiadnej žene.

Na to nebola vhodná doba.

7. Vypíšte z ukážky dve slová, ktoré rozprávač ešte nikdy nepočul.

8. Uvažujte, v akej dobe žije rozprávač.

9. Vyjadrite niekoľkými vetami, čo pre vás znamená „byť šťastný“.

.....

10. Určte v ukážke:

- a) literárny druh – b) literárnu formu –
c) typ rozprávača – d) kompozičný postup –

11. Na základe ukážky označte možnosť, v ktorej sú dve hodnoty, bez ktorých hlavný hrdina – rozprávač nemôže žiť.

láska a chuť do života kamaráti a pravda

láska a priateľstvo pravda a láska

12. Jedným z citátov z tejto knihy je aj veta: „Bez lásky je človek iba mŕtvola na dovolenke.“ Niekoľkými vetami napíšte, ako tento výrok chápete.

.....
.....
.....
.....

PRACOVNÝ LIST

Film Alexander Dubček

Už 19. apríla sa do kín dostane nový slovenský film Dubček, venovaný kľúčovým momentom roku 1968, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili nielen život obľúbeného politika, ale aj život v celom Československu.

Presne pred 50 rokmi sa vo vtedajšom Československu odohrávali spoločenské zmeny, ktoré výrazne formovali naše dejiny. Takzvaná Pražská jar bola v plnom prúde. Na ich čele stál Alexander Dubček, prvý tajomník Ústredného výboru KSČ, **obľúbený politik, ktorý začal praktizovať ideu „socializmu s ľudskou tvárou“**. Tento vzlet rázne ukončila invázia vojsk Varšavskej zmluvy do ČSSR, ktorá sa uskutočnila 21. augusta 1968 a tiež dôrazná intervencia vtedajšieho generálneho tajomníka ÚV KSSZ Leonida Brežneva.

Historická dráma Dubček je prvým hraným filmom o tejto významnej osobnosti. **Celý príbeh je poňatý ako retrospektíva**, ktorá sa začína a končí v deň osudnej cesty Alexandra Dubčeka do Prahy v roku 1992, počas ktorej si akoby spomínal na prelomové udalosti svojho života.

Príbeh filmu sa odvíja v troch rozhodujúcich fázach života Alexandra Dubčeka, pričom je on aj samotným rozprávačom. Prvá sa odohráva v roku 1968, v čase eufórie a následnej okupácie, v situácii, keď bol Dubček zadržovaný v Moskve. Ďalšou líniou je jeden deň roku 1978, počas ktorého sa hrdinovi filmu vynárajú retrospektívy spred desiatich rokov. Posledná línia zachytáva obdobie po roku 1989.

Film Dubček mal byť pôvodne televíznym filmom, nakoniec sa však dostane aj do kín. **V hlavnej úlohe sa predstaví Adrian Jastraban**, ktorý je známy napríklad z českého seriálu Ulice. Ako jediný nebol obsadený na základe kastingu. „Jeho postava bola jasná od prvého momentu, nikdy som o žiadnom inom hercovi neuvažoval a nikdy som ani na chvíľu nezapochyboval, že to bolo správne,“ hovorí režisér.

Herecký výkon hlavného hrdinu výborne dopĺňa **Táňa Radeva ako Anna Dubčeková, manželka štátnika**, ktorá nenápadne, ale verne stála po jeho boku. Postavu Gustáva Husáka si zahral Stano Král. Film zachytáva okrem iného aj viaceré konfrontácie Dubčeka s Leonidom Iljičom Brežnevom, ktorého verne zahral ukrajinský herec Vladimir Nečeperenko.

Film Dubček do distribúcie uvádza Forum Film, v kinách ho divácividia **už od 19. apríla**.

Zdroj: <https://noizz.sk/tvfilm/film-dubcek/7ck1fty>

1. Z ukážky vyplýva:

- A, Presne pred 15 rokmi sa vo vtedajšom Československu odohrávali spoločenské zmeny.
- B, Dubček bol obľúbený politik s ideou „socializmu s ľudskou tvárou“.
- C, Dubček celý film rozpráva ako príbeh z auta od svojho narodenia v roku 1992.
- D, Príbeh filmu sa odvíja v dvoch rozhodujúcich fázach života Alexandra Dubčeka.

2. Ako sa volala Dubčekova manželka krstným menom?

3. S kým mal Dubček mnohé „výmeny názorov“?

4. Vypíš z ukážky 3 dôležité roky a udalosti v Dubčekovom politickom živote.

.....

.....

.....

5. Vysvetli, prečo (podľa tvojho názoru) si režisér vybral A. Jastrabana a hovorí:

„Jeho postava bola jasná od prvého momentu, nikdy som o žiadnom inom hercovi neuvažoval a nikdy som ani na chvíľu nezapochoyboval, že to bolo správne...“

.....

.....

6. Ktoré tvrdenie z ukážky nie je pravdivé?

- A, Tento film je určený všetkým generáciám, ktoré sú schopné reflektovať dejiny.
- B, Celkom určite je film určený ľuďom, ktorí zažili Pražskú jar.
- C, Hádám politici ocenia, že vznikol prvý hraný film o Alexandrovi Dubčekovi.
- D, Film je odporúčaný aj mladým ľuďom na uvedomenie a zamyslenie.

VIEŠ? ODPOVIEŠ? (diskusia)

1. Čo je to tzv. socializmus s ľudskou tvárou?

.....

.....

.....

2. Charakterizuj komunizmus, socializmus a kapitalizmus.

<i>komunizmus</i>	<i>socializmus</i>	<i>kapitalizmus</i>

3. Vyjadri svoj názor na výrok História je učiteľkou ľudstva (Historia magistra vitae). Svoje tvrdenia podlož 2 – 5 argumentmi.

.....

.....

.....

.....

.....

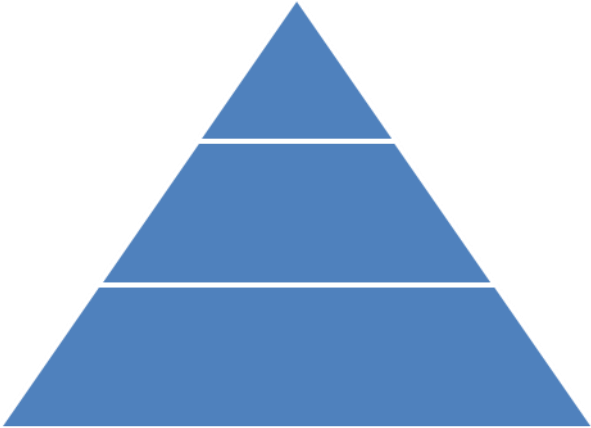
.....

PRACOVNÝ LIST

Pomocou učebnice doplň informácie do pracovného listu:

Zrod najznámejších gréckych štátov

SPARTA	ATÉNY
Obyvatelia: Zákonodarca: VLÁDA Na čele Sparty boli - kontrolovali ich, dohliadali na dodržiavanie zákonov - gerúzia – - apella - • volila gerúziu, hlasovala o vojne, mieri, schvaľovala zákony - vytvorila na základe uzatvorenie spojeneckých zmlúv	VLÁDA Spočiatku vládli králi, neskôr spravoval štát Na čele boli (..... rok) O politických záležitostiach mohli rozhodovať len príslušníci - neriešili problémy obyvateľov, vznikli nepokoje
ŽIVOT SPARTĀNOV - všetko bolo spoločné Kto rozhodoval o svojich občanoch už od narodenia? ..... Čo spravili s chorými deťmi? ..... Popíš cestu chlapca k dospelosti. (výchova, vojenská služba, ženba)	ZÁKONODARCOVIA 1. Drakón • 621 pred Kr. •zákony • radikálne riešenie priestupkov • zbor archontov rozšíril o - rástla zločinnosť, roľníci sa dostávali do otroctva 2. Solón • 594 pred Kr. • malprávomoci

<i>Aké postavenie mala žena v spartskej spoločnosti?</i>	• Aké nariadenie prijal? • • obyvateľstvo rozdelil do podľa bohatstva	
SPOLOČNOSŤ <i>Na aké triedy sa delila spartská spoločnosť?</i>	ATÉNSKA TYRANIA Peisistratos • 560 pred Kr. • zaviedol • Načo slúžila tyrania? Kleistenes • 509-507 pred Kr. • zaviedol • týkalo sa to len: • rozdelil územie na časti: • fýlia vysielala zástupcov do rady • riadi záležitosti • na čele rady 500 stáli	
Testovanie: Počas online vzdelávania bolo potrebné overovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti. Možnosti, ktoré učitelia mali k dispozícii boli však obmedzené a veľakrát zneužití žiakmi, ktorí nepracovali samostatne, ale skupinovo – správne odpovede boli nimi zverejnené iným žiakom. Aby hodnotenie bolo objektívne a skutočne vystihovalo vedomosti a zručnosti každého zo žiakov, hľadali aj učitelia rôzne formy testov, ktoré by vyhovovali ich potrebám. Z rôznych programov na tvorbu testov sa učitelia klubu zhodli na tom, že najvýhodnejšie je pre nich prostredie Alf, pretože tvorba testov v tomto prostredí umožňuje časovanie úloh, preto žiak nemá čas venovať sa iným činnostiam, ako maximálnemu sústredeniu na test.		

Online testovanie

Zborovna.sk – portál pre učiteľov

Gymnázium Ivana Kraska - Ivan

https://programalf.com/olt/www/sk/dtb/file/default?filter[fu]=1&fu=1

140%

Typ súboru

Odporúčame

Obľúbené

Ukážky testov

Moje súbory

Usporiadať podľa **Dátum vloženia** Počet nájdených súborov: 4 Výsledkov na stranu **10**

Syntax • 25.04.2021 • Obľúbené: 2

POČET RIEŠENÍ: 156 • PRIEMERNÁ ÚSPEŠNOSŤ: 71%

Syntagmy, druhy viet, vetné členy, polovetné konštrukcie, odchýlky od vetnej skladby • **Viera Sasaráková** (Gymnázium T. Vansovej, 17. novembra 6, Stará Ľubovňa) • Kategória: **Slovenský jazyk a literatúra** → **Stredná škola** → **Jazyk** → **Syntax** • Ročník: **2. ročník SŠ (Sexta OG) - 4. ročník SŠ (Oktáva OG)** • Typ súboru: **Alf** • Počet úloh **26**

PREHRÁŤ STIAHNUŤ UPRAVIŤ VYMAZAŤ PRIRADIŤ ŽIAKOM ODKAZ AUTOROVI Počet stiahnutí **142**

Poézia • 15.04.2021 • Obľúbené: 1

POČET RIEŠENÍ: 23 • PRIEMERNÁ ÚSPEŠNOSŤ: 88%

fúbočná poézia, prírodná poézia, epická poézia • **Viera Sasaráková** (Gymnázium T. Vansovej, 17. novembra 6, Stará Ľubovňa) • Kategória: **Slovenský jazyk a literatúra** → **II. stupeň** → **8. ročník** → **Nezaradené** • Ročník: **8. ročník ZŠ (Tercia OG) - 9. ročník ZŠ (Kvarta OG)** • Typ súboru: **Alf** • Počet úloh **21**

PREHRÁŤ STIAHNUŤ UPRAVIŤ VYMAZAŤ PRIRADIŤ ŽIAKOM ODKAZ AUTOROVI Počet stiahnutí **122**

ročník jazyk

ľubovoľný ľubovoľný

Online testovanie

Zborovna.sk – portál pre učiteľov

Gymnázium Ivana Kraska - Ivan

https://programalf.com/olt/www/sk/dtb/file/default?filter[fu]=1&fu=1

140%

Kategórie

rozbaľ všetko | zbaľ všetko

RESET

- Slovenský jazyk a literatúra
- Maďarský jazyk a literatúra
- Cudzí jazyky
- Matematika
- Informatika
- Prírodovedné predmety
- Dejepis
- Výchovy, spoločenskovedné
- Odborné predmety
- Materská škola
- Špeciálna základná škola
- Žiaci s PAS
- Odborné učilište
- Praktická škola
- Odýchové
- Autoškola
- Maturitné testy
- Edukačné videá
- Testy k publikáciám
- Nezaradené

Opakovanie slovných druhov • 18.03.2021 • Obľúbené: 4

POČET RIEŠENÍ: 89 • PRIEMERNÁ ÚSPEŠNOSŤ: 64%

Podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky • **Viera Sasaráková** (Gymnázium T. Vansovej, 17. novembra 6, Stará Ľubovňa) • Kategória: **Slovenský jazyk a literatúra** → **II. stupeň** → **8. ročník** → **Jazyk** → **9. Opakovanie učiva** • Ročník: **8. ročník ZŠ (Tercia OG) - 9. ročník ZŠ (Kvarta OG)** • Typ súboru: **Alf** • Počet úloh **32**

PREHRÁŤ STIAHNUŤ UPRAVIŤ VYMAZAŤ PRIRADIŤ ŽIAKOM ODKAZ AUTOROVI Počet stiahnutí **164**

Dramatická literatúra • 16.02.2021 • Obľúbené: 2

POČET RIEŠENÍ: 72 • PRIEMERNÁ ÚSPEŠNOSŤ: 72%

Základné pojmy, vývin drámy, Hamlet, Antigona, Lakomec, Statky - zmätky, Pygmalion, Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch • **Viera Sasaráková** (Gymnázium T. Vansovej, 17. novembra 6, Stará Ľubovňa) • Kategória: **Slovenský jazyk a literatúra** → **Stredná škola** → **Literatúra** → **Nezaradené** • Ročník: **2. ročník SŠ (Sexta OG)** • Typ súboru: **Alf** • Počet úloh **16**

PREHRÁŤ STIAHNUŤ UPRAVIŤ VYMAZAŤ PRIRADIŤ ŽIAKOM ODKAZ AUTOROVI Počet stiahnutí **140**

Testy, ktoré členovia klubu vytvorili, aplikovali v jednotlivých triedach. Sústredili sme sa najmä na vyhľadávanie a reprodukovanie explicitne v texte uvedených informácií o ľuďoch, veciach, miestach, udalostiach, vyhľadávanie viet s podstatnou informáciou a jej použitie na tvorbu úsudkov, ktoré z textu priamo vyplývajú, vyhľadávanie a reprodukovanie jednej alebo dvoch informácií z textu, tvorenie úsudkov, ktoré poskytujú informácie z textu, používanie podnadpisov, textov v rámčekoch, tabuľkách a ilustráciách na vyhľadanie iných častí informačného textu.

Veľmi dôležité sú úlohy na spájanie informácií z celého textu s cieľom rozpoznať hlavné myšlienky a vysvetliť ich, na porovnanie a zhodnotenie časti textu a zdôvodniť svoj výber, rozlíšenie a interpretovanie informácií z rôznych častí textu a podobne.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Starostlivá príprava na vyučovaciu hodinu je náročná. Svedomitá príprava na jednu hodinu si vyžaduje niekedy aj viac hodín práce. Príprava, ak má prispieť ku kvalite vyučovania, má vychádzať z analýzy predchádzajúcich vyučovacích hodín, má mať jasne stanovené výchovno-vzdelávacie ciele. Čím dokonalejšie učiteľ analyzuje svoju predchádzajúcu prácu a čím dokonalejšie pozná žiakov, tým je jeho príprava na vyučovaciu hodinu reálnejšia.

Odporúčania:

1. Kriticky hodnotiť zdroj a obsah elektronických informácií.
2. Nechať žiaka vyjadriť sa k štruktúre textu, zrozumiteľnosti textu, štýlu písania autora, nevnučovať mu svoje nazeranie na text.
3. Kritickým hodnotením textov rozvíjať u žiakov emočnú, prosociálnu, etickú a kultúrnu úroveň poznávania.
4. Pri tvorbe testov dodržať postupnosť: konceptuálna definícia testu čitateľskej gramotnosti – tvorba projektu testu – tvorba banky úloh – tvorba testu – pilotné overovanie testu – vyhodnotenie a korekcia testu.
5. Testy z čitateľskej gramotnosti vytvárať tak, aby optimálny test obsahoval čo najviac stredne obťažných úloh.
6. Uplatňovať kooperatívne učenie sa, kde sa žiaci spolu preberajú materiály na čítanie.
7. Uplatňovať techniku podporovanej diskusie „Učíme sa navzájom“, ktorá rozvíja viaceré stratégie – zhrnutie prečítanej časti textu, kladenie otázok, objasňovanie nejasných slov alebo myšlienok a predvídanie. Podstatou metódy je diskusia o texte v skupine.

8. Rozvíjať prácu žiakov s nesúvislým textom.
9. Rozvíjať medziriadkové čítanie súvislých textov.
10. Čitateľské zručnosti žiakov posúvať smerom dopredu postupným zvyšovaním náročnosti úloh, aby prešli od naivného čítania k analyzujúcemu.
11. Vypracovať také kritériá porovnávania kompetencií žiaka čo sa týka čitateľskej gramotnosti, aby bolo zjavné, či žiaci napredujú, či je viditeľný progres v ich práci s textom.
12. Pri tvorbe testov dodržať postupnosť: konceptuálna definícia testu čitateľskej gramotnosti – tvorba projektu testu – tvorba banky úloh – tvorba testu – pilotné overovanie testu – vyhodnotenie a korekcia testu.
13. Optimálny test by mal obsahovať čo najviac stredne obťažných úloh.
14. Uplatňovať kooperatívne učenie sa, kde sa žiaci spolu preberajú materiály na čítanie.
15. Uplatňovať techniku podporovanej diskusie „Učíme sa navzájom“, ktorá rozvíja viaceré stratégie – zhrnutie prečítanej časti textu, kladenie otázok, objasňovanie nejasných slov alebo myšlienok a predvídanie. Podstatou metódy je diskusia o texte v skupine.
16. Ak to zabezpečenie školy prostriedkami IKT dovoľuje, časť vyučovacích hodín realizovať prácou s IKT
17. Naučiť žiakov pohybovať sa v dôveryhodnom internetovom prostredí.
18. Okrem súvislého textu pracovať v oblasti čítania s porozumením s tabuľkami a grafmi.
19. Umožniť žiakom realizovať výsledky svojej práce cez rôzne počítačové programy a prostredia, a tým zvyšovať ich počítačové kompetencie.
20. Vypracovať kritériá pre žiakov na ich zaradenie k rôznym typom čitateľov.
21. Na vybraných textoch demonštrovať jednotlivé úrovne čítania.
22. Okrem súvislého textu pracovať v oblasti čítania s porozumením s tabuľkami a grafmi.
23. Vytvárať priestor pre žiakov na sebahodnotenie.

Vypracoval (meno, priezvisko)	Viera Sasaráková
Dátum	29.6.2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Ivana Hurtošová
Dátum	30.06.2021
Podpis	